

OBČINA ZREČE

Cesta na Roglo 13 b, 3214 Zreče
tel.: 03 / 75 71 700; faks: 03 / 57 62 498
e-pošta: info@zrece.eu / splet: www.zrece.eu

Številka: 007-0008/2022
Datum: 21. 9. 2022

AD/3

16. REDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE ZREČE, dne 28. 9. 2022

ZADEVA:	GRADIVO ZA 3. TOČKO SEJE OBČINSKEGA SVETA
NASLOV:	PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O RAZGLASITVI KULTURNIH SPOMENIKOV LOKALNEGA POMENA NA OBMOČJU OBČINE ZREČE
PREDLAGATELJ:	Župan
PRAVNA PODLAGA:	13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine 19. člen Statuta Občine Zreče
NAMEN:	Predlog za sprejem – druga obravnava
GRADIVO PRIPRAVILI:	Zavod za varstvo kulturne dediščine Celje: Andreja Mihelčič Koželj, univ. dipl. inž. kraj. arh. Urška Todosovska-Šmajdek, univ. dipl. um. zgod. Mateja Ravnik, univ. dipl. arheol.
POROČEVALKA:	Sandra Vidmar Korošec
STALIŠČA PRISTOJNIH KOMISIJ:	<u>Komisija za negospodarske zadeve in civilno družbo</u> je na 17. redni seji, dne 20. 9. 2022 obravnavala predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Zreče v drugi obravnavi in nanj ni imela pripomb. <u>Statutarno pravna komisija</u> je na 15. redni seji, dne 19. 9. 2022 obravnavala predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Zreče v drugi obravnavi in nanj ni imela pripomb, zato predlaga Občinskemu svetu Občine Zreče, da ga sprejme v drugi obravnavi.
PREDLOG SKLEPA:	Predlagam, da Občinski svet Občine Zreče sprejme predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Zreče v drugi obravnavi.

I. OBRAZLOŽITEV

UVOD

Kulturni spomenik lokalnega pomena Zreče - Cerkev Matere Božje na Brinjevi gori je razglašen z Odlokom o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/2013-75), ki ga je na podlagi dokumenta »Strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov v občini Zreče, NC 961/11, november 2011, avtorjev: Danijela Brišnik, univ. dipl. arheol., Tina Lorbek, univ. dipl. etn. in kult. antr., Matija Plevnik, univ. dipl. um. zgod. in Mojca Hribernik, univ. dipl. geogr.«, sprejela Občina Zreče.

Vplivno območje spomenika je bilo v prilogi *Strokovnim podlagam za razglasitev kulturnih spomenikov v občini Zreče* zarisano tako na območju Občine Zreče kot tudi na območju Občine Oplotnica, vendar z neskladjem v navedbi parcelnih števil.

Prvo verzijo predloga je ZVKDS, OE Celje posredoval Občini Zreče avgusta 2021 v dopisu št. 350-0020/2021 - MR, AMK, UTŠ, ki ga je uvrstila na sejo komisije za negospodarske zadeve in civilno družbo z dokumentom št. 007-0008/2021, z dne 7. 9. 2021, AD/8. Enako verzijo predloga je obravnaval tudi Občinski svet Občine Zreče na svoji 12. redni seji dne 22.9.2021 in nanj ni bilo pripomb. V sredo 17. 11. 2021 sta Občina in ZVKDS, OE Celje z lastniki uskladili zaris območja s parcelacijo in varstveni režim v sklopu gospodarjenje z gozdom. Spremembe so bile navedene v zapisniku sestanka, na katerega ni bilo dodatnih pripomb. Ena od bistvenih sprememb je bila usklajitev, da se parcelne številke 351, 415, obe k.o. Radana vas v celoti črtata iz odloka. Zahteva lastnikov po parcelaciji parcelnih števil 414, 520, 521/1, vse k.o. Radana vas je v skladu z 47. členom Zakona o gozdovih (Uradni list RS št. 30/93, 13/98-odločba US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02-zgo-1, 115/06, 110/07) nedopustna, saj so vse parcele manjše od 5 hektarjev in niso v solastnini z Republiko Slovenijo ali lokalno skupnostjo, je v prostorskih aktih določena namenska raba gozd in ni potrebe po parcelaciji zaradi gradnje javne infrastrukture.

Občina je zato pozvala ZVKDS, OE Celje v januarju 2022 naj pripravi končno verzijo predloga, ki ga je ZVKDS, OE Celje posredoval februarja 2022v dokumentu Predlog za razširitev vplivnega območja kulturnega spomenika lokalnega pomena Zreče – Cerkev Matere božje na Brinjevi gori (EŠD 3535) – dopolnitev Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/2013-75) (strokovne podlage ZVKDS, OE Celje) (NC 1105/2, februar 2022).

Občina Oplotnica v *Odloku o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Oplotnico (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 57/2019-1442)*, za katerega je strokovne zasnove pripravil ZVKDS, OE Maribor, vplivnega območja kulturnemu spomeniku Zreče – cerkev Matere božje na Brinjevi gori ni sprejela, saj ni bilo definirano.

A. Obvezni elementi za razglasitev oz. dopolnitev razglasitve

1. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA SPOMENIKA

Za vsak posamezni kulturni spomenik velja splošni varstveni režim za nepremične kulturne spomenike in varstveni režim glede na zvrst dediščine, v katero spada spomenik, razen če je pri vsebinski opredelitvi posamezne enote (poglavje B) določeno drugače. Za varstvo posamezne enote je potrebno upoštevati tudi navedena posebna določila.

1.1 Splošni varstveni režim za nepremične kulturne spomenike

- spodbujanje trajnostne uporabe spomenika, to je uporabe spomenika na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njegovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja spomenika, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev spomenika za prihodnje generacije,

- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenika,
- ohranjanje lastnosti in družbenega pomena spomenika ter njegove materialne substance,
- ohranjanje varovanih sestavin spomenika,
- dovoljeni so posegi v spomenik, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njegove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika ob spoštovanju njegove posebne narave in družbenega pomena.

Za vsak poseg v kulturni spomenik, njegove dele ali območje ter v vplivno območje kulturnega spomenika oz. spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela, je v skladu z 28., 29., 30. in 31. členom ZVKD-1, potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje/mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine ter kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine po 31. členu ZVKD-1, ki ga izda Ministrstvo za kulturo, Maistrova 10, 1000 Ljubljana.

Pridobitev kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev dediščine po 31. členu ZVKD-1 je potrebna vedno, kadar gre za posege v arheološka najdišča in v zemeljske plasti z arheološkimi in morebitnimi arheološkimi ostalinami. Kadar pa je glavni vir informacij arheološko raziskovanje ali odkritja in za katere je mogoče domnevati, da so pod zemljo ali pod vodo vsaj 100 let in imajo lastnosti dediščine, je zahteva za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev dediščine po 31. členu ZVKD-1 podana v kulturnovarstvenih pogojih glede na naravo in obseg ter vsebino načrtovanega gradbenega posega.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, mora najditelj/lastnik zemljišča/drug stvarnopravni upravičenec na zemljišču ali njegov posestnik/investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

2. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA VPLIVNEGA OBMOČJA SPOMENIKA

Varstveni režim vplivnega območja velja samo pri tistih spomenikih, ki imajo v tem predlogu opredeljeno vplivno območje.

2.1 Splošni varstveni režim za vplivno območje

- ohranjanje prostorske integritete, pričevalnosti in dominantnosti spomenika,
- ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov,
- prepoved posegov, ki imajo negativen vpliv na pojavnost in značaj spomenika v prostoru ali na njegovo materialno substanco,
- preprečevanje sajenja neavtohtonih dreves in grmovnic in drugih ureditev, ki niso v skladu z značajem spomenika in prostora.

2.2 Obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja/mnenja v vplivnem območju

Za vsak poseg v vplivno območje, razen za redno sečnjo in gospodarjenje z gozdom, je v skladu z 28., 29., 30. in 31. členom ZVKD-1 potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje/mnenje pristojne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine (obveznost pridobitve pogojev in soglasja/mnenja za sam spomenik je že določena z ZVKD-1).

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, mora najditelj/lastnik zemljišča/drug stvarnopravni upravičenec na zemljišču ali njegov posestnik/investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

II. FINANČNE POSLEDICE

Sprejem Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Zreče ne bo imel nobenih finančnih posledic na proračun Občine Zreče.

III. PREDLOG ODLOKA – DRUGA OBRAVNAVA

OBČINA ZREČE

Cesta na Roglo 13 b, 3214 Zreče
tel.: 03 / 75 71 700; faks: 03 / 57 62 498
e-pošta: info@zrece.eu / splet: www.zrece.eu

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg), 19. člena Statuta Občine Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/16, 26/18) ter predloga za razširitev vplivnega območja kulturnega spomenika Zavoda za varstvo kulturne dediščine, OE Celje, avgusta 2021 je Občinski svet Občine Zreče na ..... redni seji dne ..... sprejel

ODLOK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O RAZGLASITVI KULTURNIH SPOMENIKOV LOKALNEGA POMENA NA OBMOČJU OBČINE ZREČE

1. člen

1) V 5. členu Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Zreče (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/2013-75) se spremeni 23. točka, ki se po novem glasi:

»Zreče – Cerkev Matere božje na Brinjevi gori (EŠD: 3535)

- a. Obseg spomenika:
parc. št. 365, k.o. Zreče

Meje spomenika in njegove vplivnega območja so vrisane na temeljnem topografskem načrtu (TTN 5) in na digitalnem katastrskem načrtu (DKN). S piko je označen centroid kulturnega spomenika.

- b. Pravilno orientirana cerkev stoji na vrhu Brinjeve gore, severozahodno nad Zrečami. Objekt sestavljajo pravokotna ladja z nadzidanim trinadstropnim zvonikom in enako visok apsidalno zaključen prezbiterij in na jugu prizidana nadstropna zakristija večje dimenzije. Fasada ladje ima na zahodu poudarjen osrednji del z izstopajočim zvonikom s piramidasto-čebulasto-laternasto streho. Ravna stranska krila fasade pa zaključujeta konkavna čela. Celotno zunanjščino (z izjemo prezbiterija) obteka delilni zidci in nizek talni zidec, dodatno pa so fasade razčlenjene še z lizenami. Na južnem delu ladijske zunanjščine je vzdian portal z letnico 1724, prinešen z bližnje cerkve sv. Neže. Na južni fasadi zakristije, v nadstropju pa je naslikana sončna ura. Strehe so krite s skriljem, z izjemo zvonika in apsidalnega dela, ki sta krita s pločevino. Na zahodu notranjščine objekta je pevska empora, ladja ima tri pare kombiniranih slopov, ki nosijo dve potlačeni kupoli, na vzhodu je apsidalni zaključek. Celotna notranjščina je poslikana enotno, prav tako enotno tlakovana z marmornim tlakom. Poslikava je dekorativno – figuralna, izvedel jo je Matija Bradaška leta 1911. Izjemo predstavlja iluzionistična poslikava oltarnega nastavka v apsidalnem zaključku, ki jo je izvedel baročni slikar Anton Jožef Lerhinger leta 1770. Veliki oltar iz leta 1872 je delo Ignaca Oblaka, stranska oltarja pa sta delo Jožefa Vrenka, oba iz leta 1840. Orgle na empori in prižnica so iz srede 19. stoletja. Najstarejši del objekta predstavlja njen vzhodni del (iz leta 1769), zahodni del objekta (empora, zvonik, zakristija z oratorijem) pa je bil prizidan leta 1833.

Gradbeno - obnovitvena dela na cerkvi so kontinuirano potekala od leta 2009 do 2020. Večina restavratorskih del na freski baročnega slikarja Antona Jožefa Lerhingerja pa so bila izvedena v letu 2020, takrat je bil preoblikovan tudi glavni oltar.

c. Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- prepoved uporabe za namene, ki niso v skladu z estetsko pojavnostjo, znanstveno, kulturno in pedagoško vsebino spomenika,
- trajno varovanje in ohranitev kulturnih, arhitekturnih, likovnih, krajinskih, arheoloških ter zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na objekt,
- prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin objekta, ki so ovrednotene kot del spomenika,
- podrejanje vsake rabe in posegov na objektu ohranjanju in vzdrževanju varovanih vrednot ali rekonstrukciji najbolj kvalitetne historične podobe kulturnega spomenika,
- varovanje stavbne mase, tlorisnih in višinskih gabaritov, konstrukcijske zasnove in primarnih gradiv (gradbenih materialov),
- varovanje oblikovanosti zunanjsčine objekta z arhitekturno členitvijo, fasadnimi detajli, likovnimi elementi in obliko in nakloni strešin s kritino,
- varovanje funkcionalne zasnove notranjščine s stavbnim pohištvom in notranjo opremo,
- varovanje pripadajočega zunanjega prostora objekta, komunikacijske in infrastrukturne navezave na okolico,
- prepoved postavljanja objektov trajnega in začasnega značaja znotraj varovanega območja spomenika, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturnovarstvenim soglasjem odobri ZVKDS v skladu z vsebino in značajem spomenika,
- izjemoma je ob predhodni pridobitvi KVP in KVS ali strokovnih podlag možno po izvedeni predhodni arheološki raziskavi minimalno posegati v strukturne elemente dediščine, ki vključuje tudi nepremično arheološko kulturno dediščino, vendar rezultati raziskav lahko pomenijo spremembo projekta in prezentacijo ostalin *in situ* (na mestu odkritja),
- omogočanje predstavitve celote in posameznih varovanih vrednot ter omogočanje dostopnosti javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika,
- omogočanje znanstvenoraziskovalnega in učno-demonstracijskega dela, ki omogočajo boljše poznavanje spomenika in povečanje njegove pričevalnosti,
- poseg, ki je v interesu znanstvenih proučevanj, mora biti omejen na minimum, zagotovljene morajo biti predhodne arheološke raziskave, v vsakem primeru pa mora biti del varovanega objekta ohranjen kot kontrolni blok,
- omogočanje izvedbe strokovnih opravil v skladu z nalogami javne službe,
- omogočanje poseganja v spomenik z vzdrževalnimi, sanacijskimi in raziskovalnimi deli (delna ali celovita prenova spomenika) pooblaščenim osebam s predhodnim pisnim soglasjem ZVKDS,
- prepoved uničevanja, poškodovanja, odnašanja predmetov ter trgovanja s predmeti, ki so ovrednoteni kot del spomenika,
- potrebno je določiti stalnega upravljavca objekta in sprejeti načrt upravljanja skladno z ustreznimi vsebinami in ukrepi za trajno ohranitev spomenika,
- v primeru oboroženega spopada se spomenik označi z znakom Haške konvencije.

d. Obseg vplivnega območja spomenika (v krajevni pristojnosti Občine Zreče):

k.o. Radana vas: parc. št. 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414 (Z del), 520 (Z del), 521/1 (Z del), 719/1, 721/1 (SZ del)

k.o. Zreče: parc. št. 1353/10 (V del), 1354, 350/1, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357/1, 357/2, 357/3, 357/4, 358, 359, 360/2, 361, 362, 363, 364/1, 364/2, 364/3, 365, 366/1, 366/2, 367, 371(JV del), 372, 373, 375/7, 375/8, 376/1(S del), 377, 378/7, 378/13, 378/14, 378/15, 378/18

Vplivno območje kulturnega spomenika je v veliki meri pogozdeno, zgoj na robu območja se pojavljajo posamezne stanovanjske gradnje ter travniki. V severovzhodnem pobočju se nahaja večji kamnolom (v sanaciji) ter na jugovzhodnem delu manjši kamnolom (opuščen), kar predstavlja negativen element v veduti. Masiv Brinjeve gore z obema cerkvama in izpričano bogato večperiodno poselitvijo predstavlja izrazito, prepoznavno dominantno v prostoru.

Za vplivno območje spomenika velja splošni varstveni režim, ki določa:

Vplivno območje spomenika zajema širšo okolico spomenika, ki je določena z zgodovinskega, funkcionalnega, prostorskega, simbolnega in socialnega vidika.

V vplivnem območju je mogoča obnova in rekonstrukcija obstoječih stavb ter izvedba prizidkov, ki so nujni za funkcioniranje obstoječih objektov. Novogradnje so izjemoma sprejemljive kot funkcionalna dopolnitev obstoječih stavbnih kompleksov oz. domačij s pogojem ohranjanja in zagotavljanja kontinuitete tradicionalnega vzorca gradnje.

Splošni varstveni režim za vplivno območje:

- ohranitev značilne krajinske, poselitvene in arhitekturne tipologije;
- ohranitev obstoječih vrednot kulturne krajine in ohranitev tradicionalnega načina obdelave kmetijskih površin;
- ohranitev kvalitetnih vedut na spomenik kot prostorske dominante;
- prepoved vsakršnega onesnaževanja ter odlaganja odpadkov.

Vplivno območje je namenjeno trajni ohranitvi kulturnih vrednot, povečanju pričevalnosti spomenika, ohranitvi vedute na spomenik ter pedagoškemu in znanstveno-raziskovalnemu delu.

Za vsak poseg v vplivnem območju spomenika je na osnovi predložene projektne dokumentacije oz. skice z opisom predvidenih del potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Za vsak poseg, razen za redno sečnjo in gospodarjenje z gozdom, v vplivnem območju spomenika je na osnovi predložene projektne dokumentacije oz. skice z opisom predvidenih del potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Lastniki parcel v vplivnem območju za redno sečnjo in gospodarjenje z gozdom ne potrebujejo pridobiti kulturnovarstvenih pogojev in soglasij ZVKDS, OE Celje, razen v primeru krčitve gozda in izgradnje novih gozdnih vlak, kjer ZVKDS sodeluje z Zavodom za gozdove.

Zaradi povečanega arheološkega potenciala južnega pobočja Brinjeve gore, je potrebno pri spravilu lesa, sečnji in drugih posegih v gozdu ter pri vseh drugih posegih, upoštevati splošni varstveni režim za nepremično arheološko kulturno dediščino in sicer, da če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, mora najditelj/lastnik zemljišča/drug stvarnopravni upravičenec na zemljišču ali njegov posestnik/investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

Za vsak poseg v vplivnem območju spomenika je na osnovi predložene projektne dokumentacije oz. skice z opisom predvidenih del potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, mora najditelj/lastnik zemljišča/drug stvarnopravni upravičenec na zemljišču ali njegov posestnik/investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1). V primeru najdbe arheološke ostaline mora investitor za predmetni poseg v skladu z 31. členom ZVKD-1 pridobiti tudi posebno kulturnovarstveno soglasje pri Ministrstvu za kulturo, Maistrova 10, 1000 Ljubljana.«

2. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin.

Številka: 007-0008/2021-3
Zreče,....

Župan Občine Zreče
mag. Boris Podvršnik

GRAFIČNA PRILOGA

Meje spomenika so vrisane na temeljnem topografskem načrtu (TTN 5) in na digitalnem katastrskem načrtu (DKN). S piko je označen centroid kulturnega spomenika, z rdečo barvo območje kulturnega spomenika in z modro barvo vplivno območje kulturnega spomenika.

